

עדעד המדבר *Limonium lobatum* - פורח במדבר

ובספר (מאי 2016)

כתבה: ערגה אלוני

עדעד המדבר *Limonium lobatum* (שמו הקודם *עדעד תכול*) ממשפחת העופריתיים הוא צמח חד-שנתי שגובהו 10-30 ס"מ, שם הסוג ניתן לו בגלל גביע הפרח הצבעוני שאינו נובל או נושר. הגביע הקרומי הצבעוני, נשאר לאורך זמן. בעוד שהפרח מסיים מהר את חייו.

הצמח זקוף ומבסיסו מזדקרים כמה גבעולי פריחה בעלי כנפיים, המסתיימים ליד כל מפרק בקצה דמוי עלה. העלים בבסיס ערוכים בצורת שושנת עלים, הם פשוטים, מוארכים ומפורצים. אונות העלה מעוגלות, האונה הקיצונית זיפנית. עלי הגבעול דמויי קשקש.

עדעד המדבר. צילמה: ערגה אלוני ©

הקטע העליון של הענף נושא פרחים, הוא מסתיים בכנפיים רחבות דמויות עלה. הפרחים דו מיניים, ערוכים בקבוצות של 1-5 פרחים הנתונים בגביע קרומי בצבע צהוב תכול שאינו נושר. הגביע מאוחה, בעל 5 שינים וצינור קצר. בבסיס הגביע בחלקו הפנימי, בולטים 5 עורקים כהים, המשכם של העורקים מסתיים ב-5 שינים ארוכות מאורך הגביע. הפרח לבן, מאוחה בן 5 אונות מעוגלות. אבקנים 5 מעורים בבסיס הכותרת. עמודי עלי 5 הצלקות דמויות חוט הפרח נובל אחרי פריחה. **עדעד המדבר** פורח במדבר ובשוליו באביב, בעיקר במרץ אפריל. האבקה עצמית של הפרחים נמנעת על ידי סידור בגובה שונה של

האבקנים והעליים בפרח. סידור כזה קרוי **הטרוסטייליה**. הפרייה תתאפשר רק בין פרחים מפרטים שונים, שלהם עליים ואבקנים באותו אורך.

עדעד המדבר. צילמה: ערגה אלוני ©

התפרחת עם הפירות מופצת כחטיבה אחת (**סינפטוספרמיה**). לאחר פיזור הזרעים הצמח נובל ומת. דור חדש של צמחים נובט לאחר הגשמים הראשונים, לרוב בנובמבר.

עדעד המדבר גדל בספר המדבר, במדבר ובערבה, בבתי-גידול מלוחים בקרקעות לס, קירטון וחואר. הוא נפוץ בדרום הארץ, ושכיח בים המלח שם הוא שולט בכתמים. תפוצתו העולמית משתרעת במדבריות סהרה וערב.

בסוג עדעד 250 מינים, בארץ מצויים 6 מיני בר, בעיקר במלחות בשפת הים בביצות מלוחות ובמדבר. הצמח נפוץ גם בתרבות והוא מגודל גם כפרח לקטיפ.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: אלוני ע 2016 עדעד המדבר *Limonium lobatum* - פורח במדבר ובספר (מאי 2016), "פורחים עכשיו", כתב-עת "כלנית" מספר 3.
[/https://www.kalanit.org.il/limonium-lobatum](https://www.kalanit.org.il/limonium-lobatum)